

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)

C1. Zapoznanie studentów z metodyką rutynowych i wybranych specjalistycznych badań laboratoryjnych.

C2. Przekazanie wytycznych dotyczących zasad pobierania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych.

C3. Zapoznanie studentów z laboratoryjnymi algorytmami diagnostycznymi w rozpoznawaniu, różnicowaniu i monitorowaniu leczenia zaburzeń narządowych i układowych.

C4. Kształtowanie prawidłowych postaw etycznych i umiejętności współpracy lekarza z laboratorium diagnostycznym.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych <i>** wpisz symbol</i>
W1.	E.W3.	W zakresie wiedzy student: zna zasady diagnozowania najczęstszych chorób dzieci (panele badań oraz możliwe do oznaczania parametry/markery):	Sprawdziany pisemne ograniczone czasowo, w formie testów wielokrotnego wyboru, wybory tak/nie, dopasowania odpowiedzi. Sprawdziany ustne, standaryzowane, ukierunkowane na sprawdzanie wiedzy na poziomie zrozumienia, analizy, syntezy, rozwiązywania problemów.	WY, CL
	4)	niedokrwistości, skaz krwotocznych, chorób nowotworowych wieku dziecięcego		
	5)	wymiotów, biegunek, krwawień z przewodu pokarmowego, choroby wrzodowej, chorób trzustki, cholestaz i chorób wątroby		
	6)	zakażeń układu moczowego, kamicy nerkowej, ostrej i przewlekłej niewydolności nerek, ostrych i przewlekłych zapaleń nerek		
	7)	zaburzeń wzrastania, chorób nadnerczy, cukrzycy, otyłości		
W2.	E.W7.	zna zasady diagnozowania w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych (panele badań oraz możliwe do oznaczania parametry/markery):	Sprawdziany pisemne w formie esejów, raportów, krótkich strukturyzowanych pytań. Bezpośrednia obserwacja i ocena sprawności manualnej studenta, jego umiejętności rozwiązywania zadań problemowych i umiejętności przygotowania i prezentacji wybranych zagadnień naukowych.	
	1)	chorób układu krążenia, w tym: choroby niedokrwiennej serca, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej)		
	2)	chorób układu oddechowego, w tym: niewydolności oddechowej (ostrej i przewlekłej)		
	3)	chorób układu pokarmowego, w tym: chorób jamy ustnej, przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego		
	4)	chorób układu wydzielania wewnętrznego, w tym: chorób podwzgórza i przysadki, kory i rdzenia nadnerczy, różnych typów cukrzycy i zespołu metabolicznego: hipoglikemii, otyłości, dyslipidemii		
5)	chorób nerek i dróg moczowych, w tym: ostrych i przewlekłych niewydolności nerek, chorób kłębuszków nerkowych i śródmiąższowych nerek, kamicy nerkowej, zakażeń układu moczowego			

	6)	chorób układu krwiotwórczego, w tym: skaz krwotocznych		
	9)	zaburzeń wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych: stanów odwodnienia, stanów przewodnienia, zaburzeń gospodarki elektrolitowej, kwasicy i zasadowicy		
W3.	E.W24.	zna podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii		
W4.	E.W39.	zna rodzaje materiałów biologicznych wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej i zasady pobierania materiału do badań		
W5.	E.W40.	zna podstawy teoretyczne i praktyczne diagnostyki laboratoryjnej		
W6.	E.W41.	zna i rozumie możliwości i ograniczenia badań laboratoryjnych w stanach nagłych		
W7.	E.W42.	wymienia wskazania do wdrożenia terapii monitorowanej		
U1.	E.U12.	W zakresie umiejętności student: przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych chorób dorosłych i dzieci	Bezpośrednia obserwacja aktywności badawczej studenta podczas praktycznego wykonywania oznaczeń laboratoryjnych oraz jego zdolności komunikacji społecznej, w tym w grupie wielokulturowej.	CL
U2.	E.U14.	rozpoznaje stany bezpośredniego zagrożenia życia (na podstawie wyników badań laboratoryjnych)		
U3.	E.U15.	rozpoznaje stan po spożyciu alkoholu, narkotyków i innych używek (na podstawie wyników badań laboratoryjnych)		
U4.	E.U24.	interpretuje badania laboratoryjne i identyfikuje przyczyny odchyleń od normy		
U5.	E.U29.	potrafi wykonywać proste procedury i zabiegi medyczne, w tym:		
	9)	proste testy paskowe i pomiar stężenia glukozy we krwi		

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 5

Umiejętności: 5

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	40
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	15
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	55
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	2
Uwagi	

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Wykłady

1. Rola badań laboratoryjnych we współczesnym procesie rozpoznawania i leczenia chorób narządowych i układowych. (1 godz.)
2. Zmienność wyniku laboratoryjnego – ocena czynników. Współpraca lekarza z laboratorium. (1 godz.)
3. Enzymologia kliniczna. (1 godz.)
4. Diagnostyka laboratoryjna funkcji wydzielniczej przewodu pokarmowego. (1 godz.)
5. Białka odczynu zapalnego. Białka ostrej fazy. Badania laboratoryjne w diagnostyce stanów zapalnych. (1 godz.)
6. Diagnostyka laboratoryjna chorób układu moczowego. (1 godz.)
7. Diagnostyka laboratoryjna chorób podwzgórza, przysadki i nadnerczy. (1 godz.)
8. Otyłość, zespół metaboliczny – laboratoryjna ocena zaburzeń. (1 godz.)
9. Markery w diagnostyce chorób nowotworowych. (1 godz.)
10. Test zaliczeniowy. (1 godz.)

Seminaria

1. Nie dotyczy

Ćwiczenia

1. Ocena wiarygodności wyniku laboratoryjnego. (2,5 godz.)
2. Diagnostyka serologiczna, dawcy krwi, diagnostyka zaburzeń poprzetoczeniowych. (2,5 godz.)
3. Diagnostyka laboratoryjna klinicznych zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej oraz równowagi kwasowo-zasadowej. Analiza wyników uzyskanych u chorych. (2,5 godz.)
4. Diagnostyka laboratoryjna moczu, płynu mózgowo-rdzeniowego i płynów z jam ciała. (2,5 godz.)
- 5 i 6. Diagnostyka laboratoryjna zaburzeń węglowodanowych. (5 godz.)
7. Oznaczanie aktywności GGT oraz AspAT i ALAT w surowicy. (2,5 godz.)
8. Badanie oporności osmotycznej krwinek czerwonych metodą Daciego.
9. Podstawy diagnostyki układu biało- i czerwonekrwinkowego. Testy diagnostyczne stosowane w schorzeniach związanych z zaburzeniami gospodarki żelazem. (2,5 godz.)
10. Podstawowe testy diagnostyczne stosowane w zaburzeniach gospodarki lipidowej. (2,5 godz.)
11. Diagnostyka laboratoryjna zaburzeń hemostazy i fibrylizacji. Analiza przypadków. (2,5 godz.)
12. Diagnostyka laboratoryjna zaburzeń gospodarki wapniowo-fosforanowej. (2,5 godz.)

Inne

1. Konsultacje

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Diagnostyka laboratoryjna z elementami biochemii klinicznej. (red. A. Dembińska-Kieć, J. Naskalski, B. Solnica), Elsevier Urban &Partner, 2017.
2. Diagnostyka laboratoryjna. (red. B. Solnica), PZWL, 2019.

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Diagnostyka laboratoryjna. B. Neumeister i wsp., wyd. Urban&Partner 2013.
2. Gospodarka wodno-elektrolitowa i kwasowo-zasadowa w stanach fizjologii i patologii. Kokot F.: PZWL, 2015.
3. „Badanie i Diagnoza” – miesięcznik, Fundacja Rozwoju Diagnostyki Laboratoryjnej.

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)

1. Sale ćwiczeniowe – laboratoria, sale seminaryjne i sala wykładowa.
2. Odczynniki do oznaczeń parametrów diagnostycznych, materiał biologiczny, woda destylowana.
3. Probówki, kuwety, pipety automatyczne, spektrofotometry, koagulometr, wirówki z chłodzeniem oraz rotorem hematokrytowym, mikroskopy świetlne.

4. Sprzęt audiowizualny – rzutniki multimedialne, komputery przenośne, itp.

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Opanowany materiał z zakresu fizjologii i biochemii na poziomie wymaganym dla studentów Wydziału Lekarskiego.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny).

Zajęcia z Diagnostyki Laboratoryjnej odbywają się w formie zblokowanej (po 5 godzin ćwiczeń laboratoryjnych przez 6 tygodni). Każda nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi.

Warunki uzyskania zaliczenia ćwiczeń i dopuszczenia do kolokwium zaliczeniowego:

1. Prawidłowe wykonanie ćwiczeń laboratoryjnych oraz opracowanie uzyskanych wyników w postaci protokołów, zawierających poprawne obliczenia i wnioski wyciągnięte z przeprowadzonych doświadczeń.
2. Aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach – analizowanie i interpretowanie badań laboratoryjnych oraz identyfikacja przyczyny odchyłań wyników, czynny udział w dyskusji.

Ocena:	Kryteria oceny zaliczenia przedmiotu
Bardzo dobra (5,0)	92 – 100% punktacji maksymalnej
Ponad dobra (4,5)	83 – 91,5% punktacji maksymalnej
Dobra (4,0)	74 – 82,5% punktacji maksymalnej
Dość dobra (3,5)	65 – 73,5% punktacji maksymalnej
Dostateczna (3,0)	56 – 64,5% punktacji maksymalnej

Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu (jeśli dotyczy)
Bardzo dobra (5,0)	
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Nawa jednostki prowadzącej przedmiot:	Katedra i Zakład Biochemii Lekarskiej	
Adres jednostki	ul. Chałubińskiego 10, 50-368 Wrocław	
Nr telefonu	71 784 1370	
E-mail	wl-4@umed.wroc.pl	

Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	dr n.med. Iwona Bednarz-Misa
Nr telefonu	71 784 1377
E-mail	iwona.bednarz-misa@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:	stopień/tytuł naukowy lub zawodowy	dziedzina naukowa	Wykonywany zawód	Forma prowadzenia zajęć
Iwona Bednarz-Misa	dr n.med. specjalista laboratoryjnej diagnostyki medycznej	nauki medyczne i nauki o zdrowiu	nauczyciel akademicki-pracownik naukowo-dydaktyczny, diagnosta laboratoryjny, biochemik	WY, CL
Ireneusz Ceremuga	dr n.med.	nauki medyczne i nauki o zdrowiu	nauczyciel akademicki-pracownik dydaktyczny, diagnosta laboratoryjny, biochemik	CL
Paulina Fortuna	dr inż.	nauki ścisłe i przyrodnicze	nauczyciel akademicki-pracownik naukowo-dydaktyczny, biochemik	CL
Małgorzata Krzystek-Korpacka	dr hab.n.med. prof.nadzw.	nauki medyczne i nauki o zdrowiu	nauczyciel akademicki-pracownik naukowo-dydaktyczny, biochemik	CL
Aleksandra Kuzan	dr n.med.	nauki medyczne i nauki o zdrowiu	nauczyciel akademicki-pracownik naukowo-dydaktyczny, biochemik	CL
Łukasz Lewandowski	mgr	nauki medyczne i farmaceutyczne	nauczyciel akademicki-pracownik naukowo-dydaktyczny, biochemik	CL
Małgorzata Matusiewicz	dr n.med.	nauki medyczne i nauki o zdrowiu	nauczyciel akademicki-pracownik naukowo-dydaktyczny, biochemik	CL
Magdalena Mierzchała-Pasierb	dr n.med.	nauki medyczne i nauki o zdrowiu	nauczyciel akademicki-pracownik naukowo-dydaktyczny, biochemik	CL
Paweł Serek	dr n.med.	nauki medyczne i nauki o zdrowiu	nauczyciel akademicki-pracownik naukowo-dydaktyczny, diagnosta laboratoryjny	CL
Agnieszka Bronowicka-Szydełko	dr n.med.	nauki medyczne i nauki o zdrowiu	nauczyciel akademicki-pracownik naukowo-dydaktyczny, diagnosta laboratoryjny, biochemik	CL

Data opracowania sylabusu

01.06.2020

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
SYLABUS opracował(a)
KATEDRA I ZAKŁAD
BIOCHEMII LEKARSKIEJ
adunkt
Dr n.med. Iwona Bednarz-Misa
dr Iwona Bednarz-Misa

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA I ZAKŁAD BIOCHEMII LEKARSKIEJ
kierownik
prof. dr hab. Andrzej Garliński

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
WYDZIAŁ LEKARSKI

Prodziekan ds. kształcenia na kierunku lekarskim

Podpis Dziekana właściwego wydziału
dr hab. Irena Kuszyńska-Wojcicka, prof. nadzw.

Irena Kuszyńska-Wojcicka